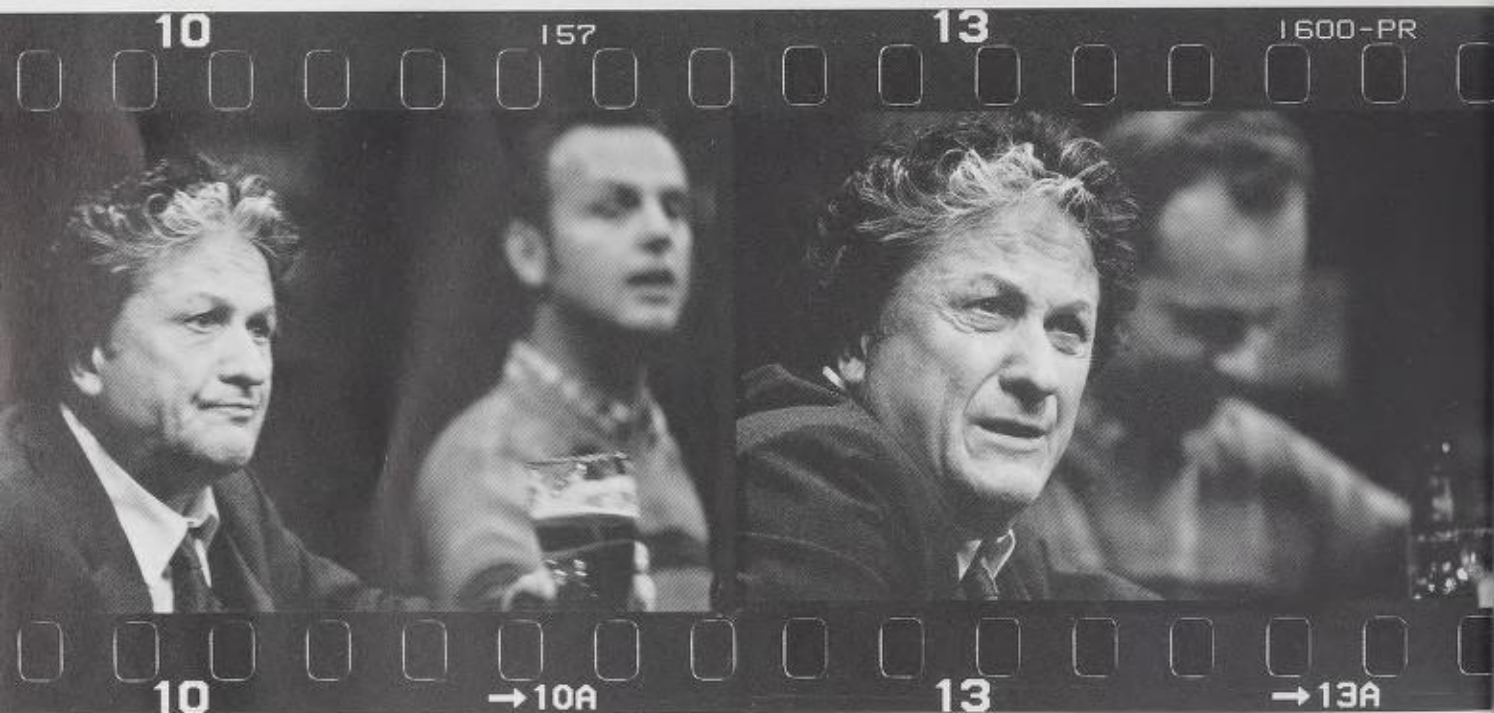

C O N O R M C P H E R S O N

DEMNINGA

det norske teatret

DEMNINGA

av Conor McPherson
Omsatt av Per Olav Kaldestad

Regi
Scenografi og kostyme
Lysdesign

Otto Homlung
Helge Hoff Monsen
Vibeke Anisdal Myhre

Jack
Brendan
Jim
Finbar
Valerie

Inspisient og lydtkjøring
Maske
Lysmeistrar

Rekvisitør
Sufflør

Jon Eikemo
Jon Eivind Gullord
Nils Sletta
Sverre Bentzen
Hilde Olausson

Per Berg-Nilsen
Stig Wedvik
Rune Aspeggen /
Pelle Dengsø
Marit Fjeldstad
Torill Steinlein

Scenemeistrar Karl Otto Tangen /
 Birger Kingsrød

Kostymekoordinator Kirsten Høidahl

NB Rana
Depotbiblioteket

Première 17. november 2000 på Scene 2.

Foto: Espen Tollefsen

Forlag: Nordiska Strakosch Teaterförlaget

Programredaksjon: Otto Homlung, Ola E. Bø, Ida Michaelsen, Signe Bjørvik
Grafisk foringjeving: Knut-Jarle Hvitmyhr
Trykk: Faleh AS

Conor McPherson er fødd i Dublin i 1971. Dei viktigaste stykka hans er *This Lime Tree Bower*, *St Nicholas* og *The Weir (Demninga)*. For det siste stykket fekk han Laurence Olivier, Critics' Circle, Evening Standard, Meyer-Whitworth, Stewart Parker og George Devine prisane.

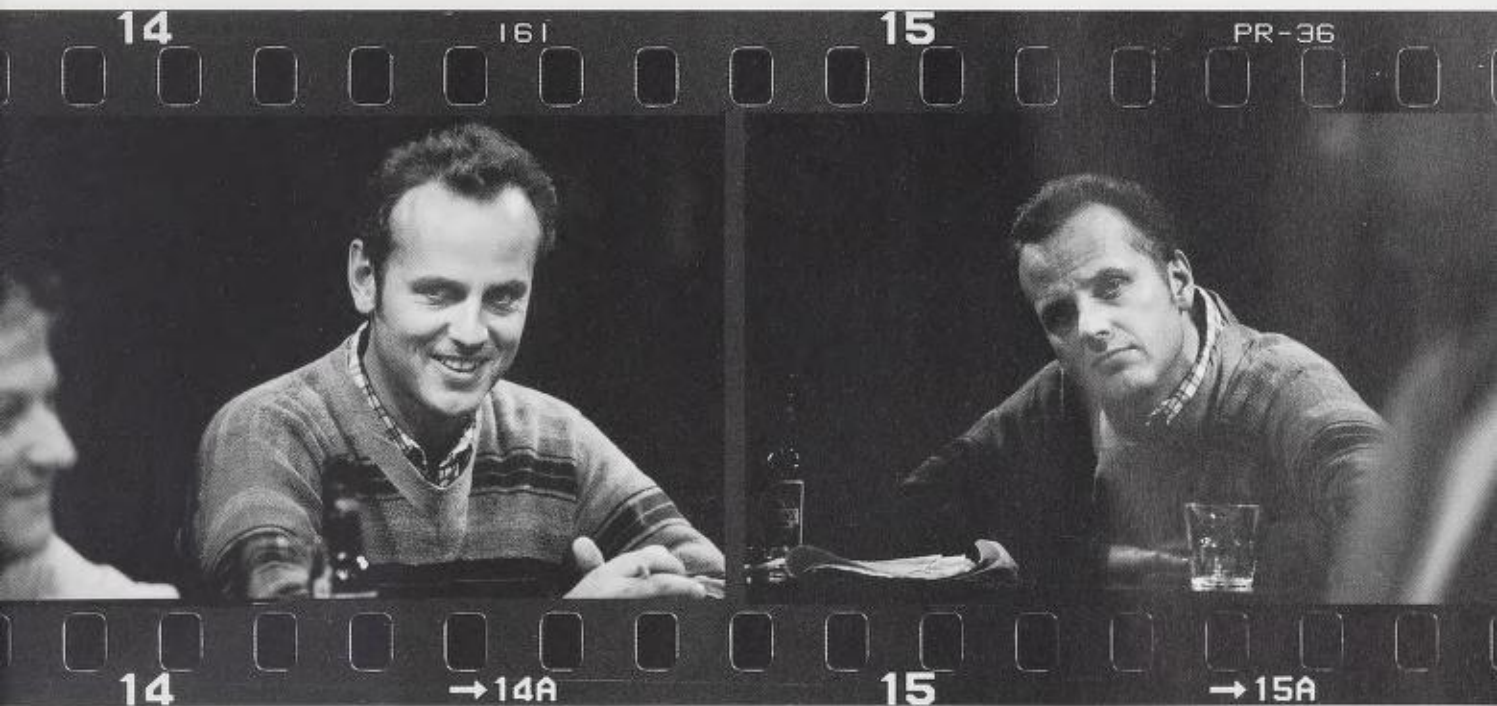

Det er to sider av alle historier og tolv versjonar av ein song.

Forteljing av historier og synging av folkelege songar var i gamle dagar to hovudformer av underhaldning for folket i dei irske länddistrikta. Kunsten å fortelje historier har framleis overlevd, men no i dag dyrkar dei denne kunsten særleg saman med eit lite band med folk som svært ofte berre fortel historiene for at dei skal takast opp på lydband. Minst 43 000 versjonar av 700 ulike internasjonale «historie-typar» har dei teke opp i Irland, etter det S. Ó. Súillebháin og R.Th.

Christiansen har registrert i boka *Types of Irish Folktale*. Opphavleg vart historiene fortalde på irsk, og i dei irsktalande distrikta fanst det rikaste materiale.

Carna i South Connemara er framleis velkjent for rikdomen på tradisjonelle songar og historier, og det var i dette distriktet at den avlidne Seamus Ennis tok opp 212 songar frå ein mann tidleg i 1940-åra. Denne rikdomen på songar og

historier overlevde gjennom hundreåra, like eins som folkemusikken og folkedansen. I heimane utover landet førte historieforteljing, synging og dans med seg underhalding for folket, som elles levde i fattigslege kår. Det var desse sidene av livet og tradisjonen som fekk så mange irske emigrantar til å minnast fedrelandet sitt med slik godhug, og nokre av dei finaste tidlege samlingane av irsk musikk vart laga av emigrantar i Amerika.

Alvar (gml. norsk alfr, irsk Si eller Sidh, engelsk Fairies)

overnaturlege vesen, både små og store, menneskelige, som representerer erotiske kjensler eller særskild kunnskap. Dei underjordiske bur, i følgje irsk folketradisjon, på landsbygda side om side med menneska, men er vanlegvis usynlege for dei. Ordet *si* betyr eigentleg haug (over grav), og i den tidlege litteraturen finst det mange referansar til dei som bur i hangar og røyser, noko det irske landskapet er rikt på. (Jamfør vår hulder og haugebonde).

Ei viktig kjelde for den irske folketradisjonen om alvar, er den eldgamle førestellinga om at dei døde lever vidare i gravene. Tradisjonen om dei døde glir over i forteljingane om alvefolket. Førestellinga om dei levande døde er i det heile tatt eit utspring for den gamle keltiske verda av gudar og mytiske skapningar.

14

161

15

PR-36

14

→14A

15

→15A

Det er ei svært vanleg oppfatning at alvane ikkje likar innblanding frå menneska. Dersom det t.d. blir bygd hus over ein veg som alvane brukar, da lagar dei høglydt bråk og kastar saker og ting veggimellom. Alvane syner seg kanskje og forklarar at dei som bur der ikkje kjem til å få fred før situasjonen er retta på, enten ved at huset blir rive eller at den delen som sperrar alvevegen blir flytta.

Men alvane kan òg vere svært nyttige for menneska på ulike måtar. Dei kan gi gåver eller spesielle kunnskapar og ferdigheiter til folk, og dei kan til og med gi ei hjelpande hand til enkeltpersonar som er komen i ein vanskeleg situasjon.

Guinness

Frå krane til hals: Det som ofte gjer irane triste når dei er i utlandet, er den dårleg kvaliteten eller den totale mangel på Guinness. Dette brygget, sterkt, svart øl med tjukt, kvitt skum, er i enda høgare grad enn den irske whiskyen nasjonaldrykken i landet. Det har vore brygga i Dublin sidan 1759, og er temmeleg temperamentsfullt, så ein skal tappe det av frå fatet til glaset med stor omhug. Ein konstant temperatur i kjellaren og avstanden frå fatet til kranen meiner dei er viktige faktorar i kunsten å «tappe eit velskjenkt glas».

Dersom det ikkje er vel skjenkt, blir det straks returnert. Ekspertar kan føre lange diskusjonar om kvaliteten på ulike barar i heile landet. Folk frå Dublin som ofte reiser i det indre av landet, lagar lister over dei pubane i provinsen der det blir servert eit skikkeleg glas Guinness. Det beste rådet til turistane er dette: Dersom det er mange frå lokalsamfunnet i puben, er ølet venteleg velskjenkt. Og da vil ein straks kunne smake det. Det smakar ikkje som det som blir kalla Guinness i

resten av Europa, der det blir plaska ned i glasa av vørdlause bartenderar. I ein god pub i Irland er det blautt som fløyel.

Det er om lag 12 000 pubar på heile øya, og der kan turistane oppleve ein del av det autentiske Irland. Stamgjestene vil som regel ikkje forstyrre ein framand og byrjar samtale berre når den framande sjølv oppfordrar til det. Men kjem ein først i snakk, vil ein neppe gløyme den opplevinga, for samtalen er ofte enda betre enn omgivnadene.

Red Rum - Englands helt

Red Rum er den einaste hesten i historia til Grand National Steeplechase som har vunne løpet tre gonger, og noko som gjorde dette enda meir imponerande: i to andre løp vart han nummer to.

Red Rum vart fødd i 1965 og vart oppalen ved Martyn Molony ved Rossenarra Stud i County Kilkenny i Irland. Det første løpet hans var eit "flat race" (hesteveddeløp utan hinder) 7. april 1967 på den banen der Grand National blir arrangert,

Aintree. Han hadde da nettopp vorte kjøpt saman med ein annan hest, Curlicue, for 400 pund. I det første løpet dei var med på, sprang dei saman, på Thursby Plate, i fire lengdemål (furlong = 201,166 m), og kom i mål med daudt løp. I alt sprang Red Rum dette løpet sju gonger, vann fire gonger og vart nummer to i resten.

Red Rum var med i ti år i 100 løp med hinder pluss nokre utan. Han vann i tre løp utan hinder og 21 i hinderløp. I tillegg

14

161

15

PR-36

14

→14A

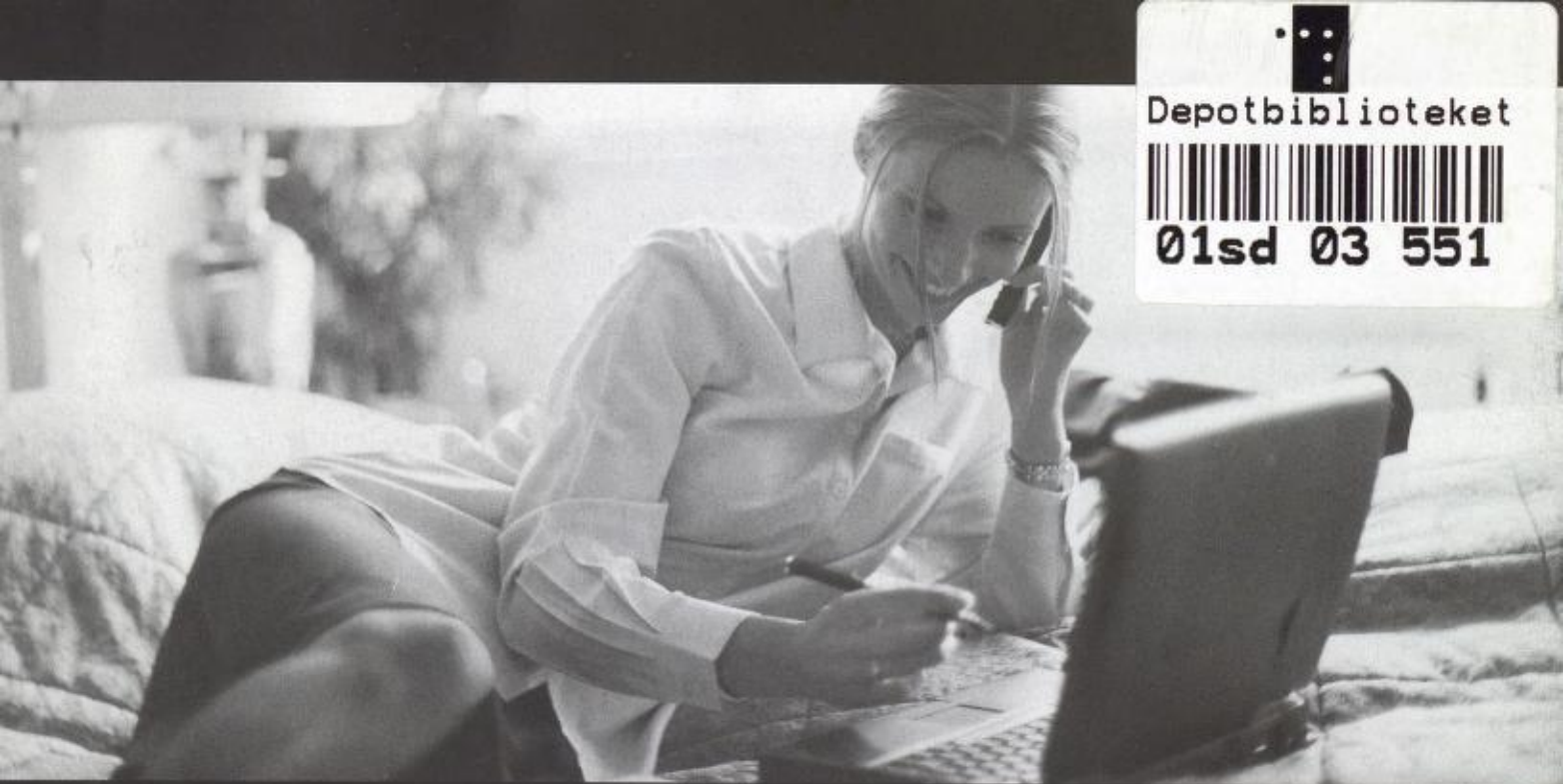
15

→15A

til dette vart han nummer to 37 gonger. Dette er eit utbytte på 64% over ti år. Denne hesten meir enn betalte for seg og var med i spelet til det siste. For å gjere det enda meir imponerande: gjennom sin lange karriere hadde han mange eigarar, fleire trenarar og meir enn 20 ulike jockeyar.

Kjælenamnet hans var Rummie. Han hadde nokre fotproblem (pedalostitis) som hans beste (og siste) trenar, Donald (Ginger) McCain behandla med å galoppere han ned i den grunne

brenninga i sjøen. Dette saltvatnet må ha gjort godt for føtene hans; og sanden styrkte senene.

Depotbiblioteket

01sd 03 551

www.fokus.no

Fokus Nettbank - heilt enkelt

Du får oversikt over egne konti. Kan overføre pengar mellom dei. Betale rekningar. Søkje om lån og rekne ut lånekostnader.

Du kan gjere det meste - heilt enkelt.

Hovudsponsor for Det Norske Teatret

Fokus Bank

del av Danske Bank

TRE

CFALCH 20747 www.falch.no

